Instanța de fond: Judecătoria ***** (sediul Central), (jud. Arapu-Bușco Alina)
Dosarul nr. 3a-932/25 (2-23186802-02-3a-17032025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

18 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela
Grefier Zabulica Ionela

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Josan Olga asupra hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central din 26 decembrie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Josan Olga împotriva Primăriei s. Coșernița, r-nul ***** și a Consiliului s. Coșernița, r-nul ***** cu privire la anularea deciziei Consiliului local Coșernița nr.***** din 20.12.2023 și repararea prejudiciului moral prin actele administrative defavorabile emise în privința sa,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La data de 27 decembrie 2023, reclamanta Josan Olga a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului sătesc Coșernița și a Primăriei satului Coșernița, raionul *****, privind contestarea actelor administrative și încasarea prejudiciului moral.

Prin acțiunea nominalizată, reclamanta solicită anularea Deciziei Consiliului local Coșernița nr. ***** din 20 decembrie 2023, dispunerea reparării integrale a prejudiciului moral cauzat reclamantei prin actele administrative defavorabile emise în privința ei și anulate ca fiind ilegale prin decizia definitivă a instanței de judecată, precum și compensarea prejudiciului moral cauzat lui Josan Olga în mărime de 280 000 lei.

În motivarea acțiunii sale, reclamanta a făcut referire la aceea că, prin hotărârea Judecătoriei ***** nr. *****) din 25.05.2022, instanța a anulat ca fiind vădit ilegale și abuzive următoarele acte administrative:

1. Decizia Consiliului s. Coșernița, r-nul ***** nr. 10/10 din 13.12.2019 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră secretarului Consiliului sătesc Coșernița, Olga Josan;

2. Procesul-verbal nr. 1 din 25.11.2019 al ședinței Comisiei pe probleme de drept și disciplină;

3. Procesul-verbal nr.2 din 02.12.2019 al ședinței Comisiei pe probleme de drept și disciplină;

4. Actul din 29.11.2019 privind constatarea prejudiciului cauzat de Olga Josan;

5. Decizia Consiliului sătesc Coșernița, rnul ***** nr.1/1 din 14 ianuarie 2020 cu privire la prescripția ***** din 21.11.2018 parvenită de la Inspecția Financiară a Ministerului Finanțelor al RM.

Remarcă faptul că, prin decizia definitivă a Curții de Apel Chișinău nr. *****din 22.03.2023, hotărîrea Judecătoriei *** (sediul Central) din 25 mai 2022, în această parte a fost menținută.**

Corespunzător, reclamanta la data de 01.12.2023 a prezentat la Consiliul sătesc Coșernița o cerere prealabilă, înregistrată sub nr.11, prin care a solicitat să fie dispusă repararea integrală a prejudiciului moral ce i-a fost cauzat prin actele administrative defavorabile emise în privința ei și anulate ca fiind ilegale prin decizia definitivă a instanței de judecată, cu achitarea în beneficiul lui Josan Olga a prejudiciului moral în sumă de 280 000 lei.

Relatează că la data de 26.12.2023 reclamanta a recepționat decizia Consiliului sătesc Coșernița nr.***** din 20.12.2023, prin care a fost respinsă cererea sa privind repararea prejudiciului moral.

Susține reclamanta că, prin actele administrative ilegale anulate de instanța de judecată, ei i-a fost cauzat un prejudiciu moral în sumă de 280 000 lei, manifestat prin dereglarea sănătății, efectele imediate fiind manifestate prin insomnie, palpitații cardiace, neliniște, oboseală generală, inapetență, dureri de cap, etc., iar în timp nu este clar cum acestea se vor manifesta și care va fi impactul final asupra vieții sale și a sănătății.

Precizează că, având în vedere caracterul, gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate, dar și de măsura în care compensarea îi poate aduce satisfacție efectivă, urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă, consideră că această despăgubire este una echitabilă pentru daunele morale cauzate, și în măsură să-i aducă satisfacție ținând cont de impactul și urmările practic ireversibile asupra sănătății sale, suferințele fizice și psihice pe care pretinde că le suportă (inclusiv familia sa), disconfortul psihologic, starea de frustrare, etc.

Susține că, temei pentru încasarea pagubelor morale este inclusiv art. 53 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ este îndreptățită să obțină anularea actului și repararea pagubei. De asemenea, Codul civil stabilește expres că

prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică.

Prin cererea de concretizare a acțiunii din 24.05.2024 reclamanta a menționat că, având în vedere că pentru întocmirea obiecțiilor și explicațiilor scrise în cauza de referință, a avut nevoie de asistența juridică calificată, motiv pentru care a solicitat asistența avocatului Nichita Ion, urmare a cărui fapt a încheiat un contract de asistență juridică. Astfel, pentru serviciile acordate de avocat a achitat suma totală de 6 000 lei, fapt dovedit prin bonul de plată și actul de îndeplinire a lucrărilor, eliberate de avocat la data de 24.05.2024.

Corespunzător, cheltuielile suportate de reclamantă le invocă ca fiind reale, necesare și rezonabile, în corespundere cu Recomandările Consiliului Uniunii Avocaților. Respectiv, aceste cheltuieli urmează a fi compensate reclamantei în temeiul art. art. 94 - 96 CPC.

În concluzie, solicită reclamanta să fie dispusă anularea Deciziei Consiliului Coșernița, r. ***** nr. ***** din 20.12.2023 și anexele acesteia, ca fiind ilegale, neîntemeiate și contrare ordinii publice și bunelor moravuri, obligarea pârâților să emită actul administrativ favorabil de acordare a despăgubirii în mărime de 280 000 lei reclamantei Josan Olga pentru prejudiciul moral cauzat prin actele administrative individuale defavorabile emise în privința sa și anulate ca fiind ilegale prin hotărârea Judecătoriei ***** nr. *****) din 25.05.2022, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 24.09.2024, reclamanta a mai înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a menționat că necesitatea dispunerii prezentei cereri, este justificată prin faptul că, prin acțiunea înaintată, dînsa urmărește impunerea/obligarea părților la repararea prejudiciului cauzat prin actele administrative ilegale anulate prin hotărîrea judecătorescă definitive și irevocabilă. Astfel, întemeindu-și cererea de concretizare pe temeiurile de drept prevăzute de art. 22, 36, 219, 224 Cod administrativ, precum și pe prevederile art. 2006 alin. (1) Cod civil, a solicitat anularea Deciziei Consiliului r. ***** nr. ***** din 20.12.2023 și anexele acesteia, ca fiind ilegale, neîntemeiate și contrare ordinii publice și bunelor moravuri, obligarea pârâților să emită actul administrativ favorabil de acordare a despăgubirii în mărime de 280 000 lei reclamantei Josan Olga pentru prejudiciul moral cauzat prin actele administrative individuale defavorabile emise în privința acesteia și anulate ca fiind ilegale prin hotărârea Judecătoriei ***** nr. *****din 25.05.2022; încasarea de la pârâți în beneficiul reclamantei Josan Olga despăgubiri în mărime de 280 000 lei pentru prejudiciul moral cauzat prin actele administrative individuale defavorabile emise în privința acesteia și anulate ca fiind ilegale prin hotărârea Judecătoriei ***** nr. 3-2/20 din

25.05.2022, precum și încasarea în beneficiul reclamantei Josan Olga a cheltuielilor de judecată.

Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărârea Judecătoriei ** (sediul Central) din 26 decembrie 2024, s-a respins, cererea de chemare în judecată inițială și concretizată înaintată de Josan Olga împotriva primăriei Coșernița, r-nul ***** și a Consiliului Coșernița, r-nul ***** cu privire la anularea deciziei Consiliului Coșernița nr.***** din 20.12.2023 și repararea prejudiciului moral prin actele administrative defavorabile emise în privința sa, ca fiind neîntemeiată.***

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a apelului.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 31 decembrie 2024, Josan Olga a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Central) din 26 decembrie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 26 decembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 31 decembrie 2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Josan Olga a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost comunicată reclamantei la data de 7 martie 2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 17 martie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În motivarea apelului, Josan Olga a reiterat argumentele fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată. A solicitat anularea hotărârii instanței de fond cu pronunţarea unei decizii de admitere integrală a acţiunii.

Argumentele participanților la proces:

Apelanta Josan Olga în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, ultima fiind reprezentată de către avocatul Nichita Ion.

Reprezentantul apelantei, avocatul Nichita Ion, în ședința instanței de apel a susținut integral argumentele indicate în motivarea apelului, a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul părții intimate Consiliului Coșernița, avocatul Iovu Serghei, în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului declarat de Josan Olga, cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Reprezentantul părții intimate Primăriei Coșernița, avocatul Batîr Valeriu, în ședința instanței de apel deasemenea a pledat pentru respingerea apelului declarat de Josan Olga, cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, precum și cercetând din oficiu starea de fapt în baza tuturor probelor administrate la caz, Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul declarat de Josan Olga este întemeiat, motiv din care urmează a fi admis cu casarea hotărîrii Judecătoriei *** (sediul Central) din 26 decembrie 2024, din următoarele considerente.**

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin. (1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii- casează integral hotărîrea primei instanțe și emite o nouă decizie.*

Potrivit dispozițiilor art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:*

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239-241 CPC, concluzionează că hotărârea instanţei de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor materiale în coroborare cu circumstanţele faptice ale cauzei, motiv din care urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii de admitere parțială a pretențiilor formulate de Josan Olga.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 25 mai 2022:

- s-a declarat inadmisibilă pretenția înaintată de Olga Josan cu privire la încasarea solidară în beneficiul său din contul Primăriei s. Coşerniţa şi Consiliul sătesc Coşerniţa, r. *****, a sumei de 380 000 lei cu titlul de prejudiciu moral şi a sumă de 3 800,44 lei cu titlu de prejudiciu material;

- s-au anulat ca fiind ilegale decizia Consiliului *****, r. ***** nr. 10/10 din 13.12.2019 „Privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră secretarului Consiliului sătesc Coşerniţa, Olga Josan", procesele-verbale nr. 1 din 25.11.2019, nr. 2 din 02.12.2019 a şedinţei Comisiei pe probleme de drept şi disciplină, actului din 29.11.2019 privind constatarea prejudiciului cauzat de Olga Josan şi decizia Consiliului sătesc Coşerniţa, r. ***** nr. 1/1 din 14 ianuarie 2020 „Cu privire la prescripția ***** din 21.11.2018 parvenită de la Inspecția Financiară a Ministerului Finanțelor";

- s-a încasat în mod solidar din contul Primăriei s. Coşerniţa şi Consiliului sătesc Coşerniţa, r. ***** în beneficul Olgăi Josan, suma de 18 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, pretențiile cu privire la recunoașterea încălcării termenilor şi procedurii de soluţionare a cererii de demisie a Olgăi Josan din 11.02.2020 şi a cererii repetate din 11.02.2020, recunoașterea îngrădirii dreptului de proprietate şi de acces la informație, obligarea la furnizarea informației și a cheltuielilor de judecată, fiind respinse, ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2023, s-a casat hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 25 mai 2022, în partea pretenției cu privire la compensarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice și, în această parte s-a emis o nouă decizie cu privire la admiterea parțială a pretenției date.

S-a încasat din contul Primăriei s. Coşerniţa şi Consiliului sătesc Coşerniţa, r. ***** în beneficiul lui Olga Josan, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 5 000 (cinci mii) lei. În rest pretenția s-a respins ca neîntemeiată.

În rest hotărârea Judecătoriei ** (sediul Central) din 25 mai 2022, a fost menținută. (f.d.14-25, Vol.I)***

La data de 01.12.2023, Josan Olga s-a adresat cu o cerere prealabilă către Primăria Coșernița și Consiliul local Coșernița, r-nul *****, prin care a solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 280 000 lei, cauzat prin actele administrative defavorabile emise în privința sa și anulate de instanța de judecată, prin hotărîrea menționată supra. (f.d.5, Vol.I)

Prin Decizia Consiliului *****, raionul ***** nr. ***** din 20 decembrie 2023, "Cu privire la examinarea cererii prealabile nr. 11 din 01.12.2023", a fost respinsă cererea prealabilă înregistrată cu nr. 11 din 01.12.2023, privind achitarea pretinsului prejudiciu moral în mărime de 280 mii lei, din motivele de fapt și de drept invocate în Anexa nr. 1 la decizie (f.d.6, 175, Vol.I).

Manifestînd dezacordul cu Decizia Consiliului *****, raionul ***** nr. ***** din 20 decembrie 2023, Josan Olga a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune, prin care a solicitat anularea acesteia și repararea prejudiciului moral cauzat prin actele administrative defavorabile emise în privința sa.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(2) Decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei *****, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, la caz acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamantă cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 19*. Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 60. *Termenul general*

(3) În cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărîrea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Articolul 140. *Puterea lucrului decis al actelor administrative individuale*

Un act administrativ individual obţine puterea lucrului decis atunci cînd nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acţiune în instanţa de judecată competentă. Dacă un act administrativ individual are mai mulţi destinatari sau mai multe persoane sînt afectate de acesta, puterea lucrului decis poate surveni în momente diferite pentru fiecare din aceste persoane.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

La data de 01.12.2023, Josan Olga s-a adresat cu o cerere prealabilă către Primăria Coșernița și Consiliul local Coșernița, r-nul *****, prin care a solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 280 000 lei, cauzat prin actele administrative defavorabile emise în privința sa și anulate de instanța de judecată, prin hotărîrea menționată supra. (f.d.5, Vol.I)

Prin Decizia Consiliului *****, raionul ***** nr. ***** din 20 decembrie 2023, ”Cu privire la examinarea cererii prealabile nr. 11 din 01.12.2023”, a fost respinsă cererea prealabilă înregistrată cu nr. 11 din 01.12.2023, privind achitarea pretinsului prejudiciu moral în mărime de 280 mii lei, din motivele de fapt și de drept invocate în Anexa nr. 1 la prezenta decizie (f.d.6, 175, Vol.I).

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar constată că, acțiunea înaintată de Josan Olga a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cât și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

Cu referire la fondul acțiunii:

Articolul 224. Hotărîrile instanţei de judecată

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 26 decembrie 2024, s-a respins, cererea de chemare în judecată inițială și concretizată înaintată de Josan Olga împotriva primăriei Coșernița, r-nul ***** și a Consiliului Coșernița, r-nul ***** cu privire la anularea deciziei Consiliului Coșernița nr.***** din 20.12.2023 și repararea prejudiciului moral prin actele administrative defavorabile emise în privința sa, ca fiind neîntemeiată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, apreciază hotărîrea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 26 decembrie 2024, ca fiind neîntemeiată din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, *persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi* ***repararea pagubei****.*

Potrivit art. 19 Cod civil, *(1) În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii.*

Potrivit art. 2006 Cod civil*, (1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave.*

(2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1).

Potrivit art. 2036 Cod civil, *(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.*

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

(4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate ***doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit****.*

Completul judiciar remarcă că, este un fapt incontestabil că obligația constituțională de reparare a prejudiciului revine statului, reprezentat de organul administrativ - pârât. Potrivit conceptului Codului Administrativ al Republicii Moldova, decizia de despăgubire pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual. Temeiul răspunderii juridice este nelegalitatea obiectiv-subiect a activităților administrative. Răspunderea pentru cauzarea prejudiciului pentru activități administrative ilegale este reglementată de normele privind răspunderea civilă delictuală.

Ca urmare a analizei normelor Constituției, Codului civil și Codului administrativ al Republicii Moldova, se poate afirma că, dezvoltând principiul constituțional al răspunderii statului (și funcționarului public) pentru prejudiciul cauzat: legislația Republicii Moldova prevede ca instrument de răspundere pentru acțiunile oficiale incorecte :

a) răspunderea financiară a statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare, precum și ;

b) răspunderea financiară a autorităților publice pentru prejudiciul cauzat printr-un act administrativ sau nesoluționarea unei cereri în termenul stabilit de lege (inclusiv răspunderea unui funcționar public) .

Astfel, Completul judiciar subliniază că o activitate defectuoasă a autorității publice (fapt constatat prin hotărâre judecătorească definitivă) atrage pe cale de consecință răspunderea patrimonială a autorității publice Astfel, această responsabilitate nu este nici generală, nici absolută, ci are condiții și reguli speciale care decurg din necesitatea armonizării normelor de drept administrativ și privat.

Codul administrativ al Republicii Moldova la art. 1 alin. (1) prevede că, legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia. Iar potrivit art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia,

în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Astfel, încrederea legitimă în acțiunile unei autorități publice este un principiu de drept european și trebuie aplicată în contextul analizării condițiilor de tragere la răspunderea administrativă materială a unei autorități publice pentru prejudiciul cauzat prin acte administrative ilegale emise de acesta.

De asemenea art. 24 din Codul administrativ prevede că, (1) Participanţii la procedura administrativă şi procedura de contencios administrativ trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi îndeplinească obligaţiile cu bună-credinţă, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanţi. (2) Participantul care îşi exercită drepturile procesuale în mod abuziv şi nu îşi îndeplineşte obligaţiile procesuale cu bună-credinţă răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale şi morale cauzate.

La caz, Completul judiciar reține că prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 25 mai 2022, *inter alia*, s-au anulat ca fiind ilegale decizia Consiliului *****, r. ***** nr. 10/10 din 13.12.2019 ,,Privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră secretarului Consiliului sătesc Coşerniţa, Olga Josan”, procesele-verbale nr. 1 din 25.11.2019, nr. 2 din 02.12.2019 a şedinţei Comisiei pe probleme de drept şi disciplină, actului din 29.11.2019 privind constatarea prejudiciului cauzat de Olga Josan şi decizia Consiliului sătesc Coşerniţa, r. ***** nr. 1/1 din 14 ianuarie 2020 ,,Cu privire la prescripția ***** din 21.11.2018 parvenită de la Inspecția Financiară a Ministerului Finanțelor”.

Prin decizia definitivă a Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2023, hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 25 mai 2022, în această parte a fost menținută. (f.d.14-25, Vol.I)

Completul judiciar subliniază că, potrivit art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Instanţa de apel reliefează că prin acțiunea depusă, reclamanta a solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 280 000 lei, cauzat prin actele administrative defavorabile emise în privința sa și anulate de instanța de judecată, prin hotărîrea menționată supra. (f.d.5, Vol.I)

Prin Decizia Consiliului *****, raionul ***** nr. ***** din 20 decembrie 2023, ”Cu privire la examinarea cererii prealabile nr. 11 din 01.12.2023”, a fost respinsă cererea prealabilă înregistrată cu nr. 11 din 01.12.2023, privind achitarea pretinsului prejudiciu moral în mărime de 280 mii lei, din motivele de fapt și de drept invocate în Anexa nr. 1 la decizie (f.d.175-179, Vol.I).

Autoritatea publică intimată, Consiliului ***** a invocat faptul că pretențiile privind prejudiciul moral în sumă de 380 000 lei au fost deja examinate și respinse ca inadmisibile de către Judecătoria ***** prin hotărârea din 25 mai 2022. Această hotărâre a devenit definitivă deoarece nu a fost contestată de către reclamantă.

S-a argumentat că, în conformitate cu art. 207 din Codul Administrativ, acțiunea este inadmisibilă deoarece există deja o hotărâre judecătorească definitivă între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept.

La fel, Consiliul a subliniat că cele 4 certificate de concediu medical prezentate demonstrează că Josan Olga s-a îmbolnăvit cu mult înainte de adoptarea deciziilor și proceselor-verbale din perioada noiembrie-decembrie 2019.

Cu referire la acordul informativ Medpark și raportul de evaluare psihologică, s-a menționat că acestea nu erau înregistrate oficial și nu aveau ștampilele corespunzătoare ale medicului sau instituției. De asemenea, în raportul psihologic nu se menționa nimic despre vreun conflict cu autoritățile locale.

Consiliul a susținut că a acționat cu bună-credință, imparțialitate și în interes public, conform art. 18, 24 și 25 din Codul Administrativ. Controlul efectuat a fost o urmare directă a prescripției Inspecției Financiare pentru recuperarea unui prejudiciu.

S-a mai menționat si despre existența unor plângeri de la cetățeni privind neeliberarea unor certificate de deces de către reclamantă, cazuri care au fost examinate de comisia de disciplină.

Instanța de apel precizează că, exercitarea dreptului la repararea prejudiciului moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală a autorității publice, trebuie să întrunească următoarele condiții:

- Admisibilitatea acestui tip de cerere este condiționată de recunoașterea ca nelegal a unui act administrativ adoptat în cadrul exercitării puterii publice (drept public), precum și ca o consecință a recunoașterii acțiunilor sau inacțiunilor un organ administrativ ca fiind ilegal;

- Temeiul răspunderii patrimoniale a unui organ administrativ îl constituie prezumția de vinovăție a autorității publice care a emis actul ilicit, sau refuzul nejustificat de a satisface o cerere privind un drept sau un interes legal;

- Cererea este de competența instanței de contencios administrativ și se îndreaptă împotriva refuzului nejustificat al autorității publice de a soluționa în procedura prealabilă cererea reclamantului privind despăgubirea pretinsului prejudiciu moral cauzat.

Condiții care la caz sunt întrunite.

Completul judiciar remarcă că, cele mai frecvent menţionate modalităţi de exprimare a prejudiciului moral, după cum rezultă din jurisprudenţa CEDO, sunt:

– durerea, suferinţa şi rănirile fizice şi psihice;

– sentimentul de anxietate, stres şi nelinişte;

– sentimentul de neputinţă;
– sentimentul de frustrare, nedreptate şi umilinţă;
– starea de frică şi incertitudine de lungă durată;
– perturbarea vieţii;
– diminuarea reputaţiei;
– pierderea de oportunitate

Sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieţii şi neputinţă se constată atunci când victima, aflându-se într-o stare permanentă de frică, disconfort şi retrăire, nu poate savura modul obişnuit de trai, simţindu-se, totodată, şi incapabilă de a se bucura în modul cuvenit de garanţiile prescrise de lege.

Sentimentul de frustrare, nedreptate şi umilinţă reprezintă o stare de dezamăgire şi neîncredere în raport cu valorile faţă de care este ataşată victima, inclusiv modurile de protecţie a acestora. Astfel, în cauza McFarlane v. Irlanda13, CEDO a acordat o satisfacţie echitabilă în valoare de 5.500 euro pentru prejudiciul cauzat prin inacţiunea şi pasivitatea autorităţilor de stat.

Starea de frică şi incertitudine de lungă durată persistă, atunci când victima nu se poate bucura de siguranţă şi nu poate conta pe aşteptările pe care ar fi fost îndreptăţită să conteze în situaţia în care încălcarea nu ar fi survenit. În acest sens, în cauza Kakamoukas şi alţii v. Grecia14, Curtea a acordat fiecărui reclamant câte 4000 euro pentru prejudiciul moral suferit, menţionând că „Cu cât mai mult sunt puse la mijloc interesele reclamantului în proces, cu atât mai mare este sentimentul de incertitudine şi disconfort suferit de către acesta”.

Diminuarea reputaţiei are loc atunci când părerea publică faţă de meritele victimei este considerabil redusă, diminuată.

Pierderea de oportunitate survine atunci când victima nu poate obţine un beneficiu ca urmare a încălcării, beneficiu care cu siguranţă ar fi fost obţinut în cazul în care încălcarea nu survenea.

Jurisprudenţa CEDO cunoaşte două moduri de reparare a prejudiciului moral: reparaţia în echivalent bănesc sau recunoaşterea încălcării ca satisfacţie echitabilă în sine.

Recunoaşterea încălcării se consideră a constitui o satisfacţie echitabilă în situaţia în care aceasta este suficientă pentru a aplana suferinţele morale ale victimei. Doar în cazul în care Curtea constată că încălcarea este atât de gravă, încât printr-o simplă recunoaştere situaţia morală a victimei nu se va revendica, aceasta oferă o reparaţie echitabilă în formă bănească.

În speță Completul judiciar consideră că, compensația acordată pentru prejudiciul moral cauzat nu trebuie deturnată de la scopul său legal, mai mult, această compensație nu trebuie să fie nici diminuată neîntemeiat și nici una exagerată, de altfel, limitele de demarcare sunt foarte sensibile. Deși evaluarea

daunelor morale de către reclamantă este subiectivă, criteriile care stau la baza cuantumului despăgubirilor trebuie să fie și obiective.

Completul judiciar reține că, în urma celor trei ședințe de evaluare psihologică efectuate, raportul (elaborat de psihologul Ana Fuior de la Medpark) a stabilit următoarele concluzii și recomandări:

S-a concluzionat că sursa stărilor depresive și a nivelului înalt de stres al pacientei Josan Olga este cauzată de atmosfera tensionată de la locul de muncă și de atitudinea ostilă a superiorului față de aceasta.

Raportul menționează o stare generală de insatisfacție, neagarea valorii personale, izolare, lipsa interesului și retard psihomotor.

S-a recomandat ca pacienta să urmeze ședințe de consiliere psihologică sau psihoterapie de lungă durată, bazată pe tehnici de relaxare.

A mai fost recomandat consultul unui medic neurolog pentru prescrierea de antidepressive, precum și pacientei i s-a indicat necesitatea de multă odihnă, liniște și înțelegere pentru recuperare.

La caz, Completul judiciar reține că, atît Consiliul sătesc, cît și instanța de fond au ridicat obiecții cu privire la validitatea acestuia, invocând faptul că documentul nu era înregistrat oficial, nu purta ștampilele instituției și conținea date care nu ar fi corespuns adevărului în raport cu absența pacientei de la serviciu.

La capitolul dat instanța de apel precizează că, prejudiciul moral pretins nu a apărut într-un vid, ci a fost generat direct de caracterul nelegal al actelor administrative emise în privința reclamantei/apelante. Iar anularea acestora prin hotărâre definitivă atestă acționarea ilegală a autorității publice în raport cu apelanta.

Completul judiciar reține că sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră, prin însăși natura și intensitatea sa, depășește sfera unei simple măsuri administrative, având un caracter infamant. Aceasta atentează direct la drepturile nepatrimoniale ale reclamantei, precum onoarea și reputația profesională, elemente esențiale pentru exercitarea funcției de secretar al Consiliului.

Instanța subliniază că suferința psihică nu derivă doar din conținutul actului, ci și din procesul de stigmatizare pe care acesta îl generează în mediul profesional și social. Constatarea ulterioară a nelegalității acestor acte nu șterge automat „trauma” trăită pe parcursul perioadei în care sancțiunea a produs efecte, motiv pentru care repararea prejudiciului moral prin echivalent bănesc este imperativă pentru a restabili echilibrul moral al reclamantei.

Instanța de apel, nu poate reține ca întemeiată concluzia instanței de fond că însăși anularea actelor administrative constituie o satisfacție suficientă. În acest sens Completul judiciar remarcă că, anularea actului și repararea prejudiciului sunt drepturi distincte și cumulative, nu alternative.

Articolul 53 din Constituția Republicii Moldova enumeră separat: 1) recunoașterea dreptului, 2) anularea actului și 3) repararea pagubei. Dacă legiuitorul ar fi considerat că anularea actului este suficientă, nu ar mai fi prevăzut distinct obligația de reparare a prejudiciului.

Anularea actului are un efect *ex tunc* (pentru viitor și trecut) asupra statutului juridic, dar nu are puterea de a șterge suferința umană consumată în intervalul de timp în care actul a produs efecte.

Suferința psihică este o realitate biologică și emoțională care a avut loc și care nu poate fi „anulată" prin simpla anulare a actului administrativ.

Între momentul emiterii mustrării aspre (decembrie 2019) și cel al anulării definitive (martie 2023), reclamanta a trăit peste 3 ani într-o stare de tensiune, stare de stres.

Potrivit art. 2036 alin. (4) Cod civil, simpla constatare a încălcării oferă satisfacție doar dacă aceasta corespunde naturii dreptului și este „echitabilă".

În speță, nu avem de-a face cu o eroare administrativă minoră, ci cu o succesiune de acte, procese-verbale, decizii de sancționare, acte de constatare a prejudiciului emise în privința reclamantei.

Dacă repararea s-ar limita la anularea actului, autoritățile ar putea emite sancțiuni abuzive fără niciun risc financiar, știind că singura consecință este o eventuală anulare peste câțiva ani.

Completul judiciar subliniază că argumentul părții intimate, conform căruia anularea actelor administrative ar constitui o reparație suficientă, este contrar spiritului art. 53 din Constituție și art. 2006 Cod civil. Anularea actului restabilește ordinea juridică abstractă, însă nu compensează trauma concretă suferită de persoana fizică.

Suferința psihică, stările de anxietate și degradarea sănătății atestate medical nu sunt fenomene reversibile prin simpla pronunțare a unei hotărâri judecătorești. Acestea reprezintă un prejudiciu consumat, care a alterat calitatea vieții reclamantei pe o perioadă de peste 36 de luni. Prin urmare, doar recunoașterea încălcării, fără o compensație bănească, ar lăsa reclamanta într-o stare de vulnerabilitate neprotejată, golind de conținut principiul răspunderii patrimoniale a statului.

Completul judiciar reține că, deși evaluarea durerii psihice este prin natura sa subiectivă, instanța este obligată să aplice criterii obiective. În speță, vătămarea dreptului la demnitate profesională a reclamantei prin aplicarea unor sancțiuni anulate ulterior ca nelegale, a produs o ruptură în echilibrul psihic al acesteia.

Referitor la obiecțiile pârâtului privind viciile de formă ale raportului psihologic, instanța de apel le înlătură ca fiind irelevante în raport cu prezumția de suferință ce derivă din însăși natura actelor administrative abuzive.

În contextul celor menționate supra, Completul judiciar conchide că suma de 15.000 lei ar reprezinta o satisfacție echitabilă pentru reclamantă, fără a crea o povară disproporționată asupra bugetului local.

Totodată instanța de apel ține să sublinieze că, deși dreptul la despăgubire este cert, cuantumul de 280.000 lei solicitat de reclamantă este unul disproporționat, în coraport cu actele administrative individuale defavorabile emise în privința sa și anulate de instanța de fond.

Astfel, ținând cont de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat reclamantei Josan Olga, de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă acestuia, având în vedere și particularitățile cazului dedus judecății, instanța de apel va dispune încasarea din contul Consiliului s. Coșernița, r-nul ***** în beneficiul Olgăi Josan suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, sumă pe care instanța de apel o consideră o compensare echitabilă a suferințelor morale cauzate ultimei. Or, reclamanta/apelantă nu a demonstrat suferințe psihice intense/excepționale, degradare semnificativă a calității vieții sau afectarea gravă a unui drept fundamental. Prejudiciul moral reclamat are un caracter mediu și reparatoriu, nu traumatic. Completul judiciar remarcă că, suma de 280000 lei este disproporționată față de natura vătămării – aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, corectată ulterior prin hotărîre judecătorească. Prin urmare, pretenția în partea excedentului sumei de 15.000 lei urmează a fi respinsă ca neîntemeiat,

Totodată, Completul judiciar va respinge ca neîntemeiată și pretenția reclamantei formulată împotriva Primăriei satului Coșernița. Or potrivit probatoriului administrat, actele administrative anulate (Decizia nr. 10/10 din 13.12.2019 și Decizia nr. 1/1 din 14.01.2020) au fost adoptate în exclusivitate de către Consiliul sătesc Coșernița.

Conform Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Consiliul local și Primăria (aparatul de specialitate al primarului) sunt entități cu atribuții distincte. Răspunderea patrimonială pentru actele administrative ilegale revine strict autorității care le-a emis și care deține personalitate juridică de drept public în raportul administrativ respectiv.

Primăria, ca structură funcțională, nu a participat la procesul decizional de sancționare a reclamantei. Iar actele administrative defavorabile care au generat prejudiciul moral au fost emise de către Consiliul sătesc Coșernița în exercitarea atribuțiilor sale deliberative, fapt ce atrage răspunderea exclusivă a organului emitent, motiv pentru care acțiunea în raport cu Primăria urmează a fi respinsă.

Cu referire la cheltuielile de asistență juridică solicitate a fi încasate din contul autorității publice pîrîte, Completul judiciar reține că, potribit art. 96 CPC, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care

acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.(1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Conform materialelor cauzei Josan Olga a fost reprezentat în prezenta cauză de către avocatul Nichita Ion, fapt confirmat prin mandatul avocatului anexat la dosar (f.d.135, Vol.I) și prin actele îndeplinite (întocmite) de către avocat.

Conform ordinului de plată din 24.05.2024 și din 31.10.2024, se confirmă că Josan Olga a suportat cheltuieli pentru asistență juridică acordată de avocat în instanța de fond, în sumă totală de 11 000 lei (7000 lei+4000 lei).

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Drept urmare, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 11000 lei solicitate de reclamantă spre a fi încasate din contul Consiliului s. Coșernița, Completul judiciar apreciază că, nu au un caracter necesar și rezonabil, ținând cont de complexitatea litigiului, prestația avocatului, motiv pentru care, va dispune

încasarea de la Consiliului s. Coșnița în beneficiul Olgăi Josan suma de 2500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Totodată, Completul judiciar menționează că admiterea parțială a solicitării cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică, în nici un caz nu este ingerința instanței în raporturile de drept instituite între Josan Olga și avocatul Nichita Ion și nu este modificarea condițiilor contractuale stabilite între ultimii prin contractul încheiat pentru acordarea asistenței juridice în prezenta cauză.

Este de menționat că în cazul în care Josan Olga conform condițiilor contractuale stabilite cu reprezentantul său, a achitat ultimului costul mai mare a asistenței juridice decât cel care i-a fost compensat, atunci acesta este dreptul său și este realizarea condițiilor contractului de asistența juridică încheiat cu avocatul respectiv.

Cercetând cu maximă diligență materialul probator prezentat în raport cu starea de fapt reținută la caz, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Josan Olga, ***se admite***.

Se casează hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Central din 26 decembrie 2024, și se emite o decizie nouă potrivit căreia:

Acțiunea în contencios administrativ depusă de Josan Olga împotriva Primăriei s. Coșnița, r-nul ***** și a Consiliului s. Coșnița, r-nul ***** cu privire la anularea deciziei Consiliului local Coșnița nr.***** din 20.12.2023 și repararea prejudiciului moral prin actele administrative defavorabile emise în privința sa, ***se admite parțial.***

Se încasează din contul Consiliului s. Coșnița, r-nul ***** în beneficiul Olgăi Josan suma de 15 000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Se încasează din contul Consiliului s. Coșnița, r-nul ***** în beneficiul Olgăi Josan suma de 2500 (două mii cinci sute) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela